

trede er ikke kommen tilskede, den fjerde og femte havde ligelædes ladet sig flette; jeg skal derfor give Ordet til den sjette, som er Folkethingsmanden for Aarhus Amts 3die Valgkreds.

H. Jensen (Aarhus Amts 3die Valgkreds): Naar jeg ved denne Leilighed tager Ordet, er det selvfølgelig ikke min Hensigt at inblade mig paa en Bedømmelse i og for sig af de store Forsvarsanstalter, der foreslaas byggede; dertil savner jeg al Jagtundskab, men jeg vil kun gjøre nogle ganske faa Bemærkninger om min egen personlige Stilling til denne Sag. Jeg gaar ud fra, at der ikke findes nogen dansk Mand, som ikke vil bringe de allerførste Offre for Fædrelandets Bestaaen. For Enhver, som kommer til den Erkjendelse, at det her foreslaaede har en stor og virkelig Betydning for vort Fædrelands Fremtid, vil Offret ikke let blive for stort; men den, der ikke kan komme til en saadan Anskuelse, den, der maa tro, at de meget store Pengesoffer ikke blot vilde være udgivne i et uproduktivt Niemed, men endog maa være alvorlig Betydning for, at man netop ved saadanne Foranstaltninger skaber et Vaaben, der i farefulde Tider let kan vendes imod vort eget Fædreland, maa være dobbelt Betænkelighed ved at gaa ind paa saa store Udgifter som de her foreslaaede. Jeg hører nu til dem, der have en stor Frygt i saa Henseende, og maa derfor ogsaa endnu være de samme Betænkeligheder, som jeg for et Par Aar siden fremførte her i Salen, da Befæstningsanlæg af et omtrent lignende Omfang vare foreslaaede. Jeg deler den Anskuelse angaaende det finansielle Resultat, som det ærede Medlem for Kolding (Berg) udtalte. For mig staar det temmelig klart, at man, dersom de Fæstningsværker, hvorom der her er Tale, skulle naae en Udvikling, som svarer til, hvad Tiderne ville kræve, paa ingen Maade kan blive staaende ved saa smaa Summer til Forsvarsvæsenet, som dem, hvorom der her er Tale, skjøndt de iøvrigt ikke ere saa ganske smaa endda; Udgifterne ville stige til betydeligt over 100 Millioner. Under den Forudsætning, at vort Fædrelands Bestaaen var afhængig af, at man anvendte en saadan Sum, vilde det vel ikke være nogen uoverkommelig Sag at udrede den, skjøndt det selvfølgelig vilde have en overordentlig stor Indflydelse paa vort Fædrelands økonomiske Udvikling, naar en saadan Masse Formue toges ud af den almindelige Produktionsvirksomhed og gjordes uproduktiv, men det Afgjørende maa dog være, hvorvidt man i Befæstningerne ser Betryggelse for Fædrelandet, eller hvorvidt man i dem ser en Fare for Fædrelandet. For mig staar det nu saaledes, at det, naar vi have befæstet Hovedstaden og anlagt Befæstninger ved Belterne, let vil gjentage sig, hvad der allerede er sket en Gang tidligere, nemlig at vi have faaet et saa stort Vaaben, som vi ikke selv kunne magte, men

som har en meget stor Betydning i større krigsførende Magters Hænder, hvilke derfor vilde skynde sig med at sætte sig i Besiddelse deraf, og det, som skulde være til Fædrelandets Frelse, vil saaledes blive til dets Fordærvelse. Det er en Besynderlighed at tænke paa, hvorledes Meningerne kunne skifte fra Tid til Tid. Jeg mindes saa vel den Tid, da man mente, at Danmarks Frelse beroede paa Dannevirke, da man i Pressen, i den offentlige Mening og næsten allevegne var overbevist om, at det, naar Danmark offrede Millioner paa Millioner til Bygning af Dannevirke, vilde vise sig i de farefulde Tider, at det havde gjort en saare god Gjerning. En sørgelig Erfaring har viist, at dette var en Illusion, men det er ikke blot denne sørgelige Erfaring, der har viist os, at det var saa; thi der gaves Mænd, som, før man begyndte dette Værk, og under dets Bygning have udtalt, hvilken Betydning dette Værk vilde faae; ogsaa i denne Sal blev det udtalt af en Mand, hvis Ord saaledes paa en sørgelig Maade gik i Opfyldelse. Nu synes Alt paa samme Maade at skulle dreie sig om Kjøbenhavns Befæstning. Stemmer lyde trindt omkring baade i og udenfor Salen; i de offentlige Blade og overalt kan næsten Ingen tage Ordet for at tale om Danmarks Forsvar uden at tale om Kjøbenhavns Befæstning. Denne er altsaa nu bleven det andet Dannevirke for Danmarks Bestaaen. Jeg har ikke stor Tro til, at Kjøbenhavn vil blive et bedre Dannevirke for Danmark end det, vi sidst tabte, og med denne min Tro kan jeg kun give den korte og simple Erklæring angaaende Fæstningsplanen, at en saadan, hvort Kjøbenhavns Befæstning danner et Hovedpunkt, kan jeg ikke med frelst Samvitighed stemme for. Jeg vil anfæ det for overflødigt at udvilde dette nærmere. Jeg tror, at det Sagte i saa Henseende maa være nok, og jeg har derfor endnu kun et Par Ord at tilføje. I forrige Samling var jeg med til under en vis bejæmt Betingelse at gjøre et Tilbud om 30 Millioner til overordentlige Forsvarsanstalter. Der var Densyn, som den Gang bevagede mig til at bringe dette Offer; jeg troede, at der derved vilde opnaas Noget, som dog ikke blev opnaaet. Det forekom mig, at den nævnte Sum ikke var større, end at den, set fra den økonomiske Side, ret vel kunde bæres, selv om den for Øvrigt ikke gjorde nogen stor Nytte, og jeg troede endvidere, at, hvad der kunde tilvejebringes for denne Sum, ikke vilde medføre de Farer, som jeg har talt om og taler om i dette Dieblif. De Forhold, som da vare til Stede, ere det imidlertid ikke mere, og jeg kan derfor kun give den korte Erklæring angaaende dette Tilbud om 30 Millioner, at jeg ikke nu paa nogen Maade føler mig bunden derved. Hvorvidt jeg vil blive staaende derved, og en anden Gang stemme for dette Beslut, vil bero paa en nærmere Overveelse, men i ingen Henseende paa det Tilbud, der blev gjort ifjor.